

Monumentnummer*: 513234

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 5 december 2000
Kadaster deel/nr: 82918/142

*Monumentnaam***

De Maerle (De Merel)

*Woonplaats**

Bussum

*Gemeente**

Goose meren

*Provincie**

Noord-Holland

*Straat**

Nieuwe 's-
Gravelandseweg

*Nr**

77

*Toev.**

*Postcode**

1406 NC

*Woonplaats**

Bussum

Situering

Locatie

Buitengebied

*Kadastrale gemeente**

Bussum

*Sectie**

C

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

1106

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Ruim teruggeroide VILLA in bosrijk gebied aan de oostzijde van de Nieuwe 's-Gravelandseweg. De villa, gelegen in een parkachtige tuin, is min of meer haaks gesitueerd op de weg en wordt bereikt door een oprit die in een slingervorm naar en langs de voorgevel loopt. Het huis is vanaf de straatzijde niet zichtbaar. Pas wanneer men een stuk de oprit volgt, krijgt men een perspectivisch beeld van het huis, door de schuine benadering.

De villa, genaamd De Maerle, werd in 1899 ontworpen door Willem Cornelis Bauer in op landelijke bouwtradities geïnspireerde trant. Opdrachtgeefster was mevrouw E.M. van Hoogstraten-van Hoytema. De villa werd gebouwd op een stuk grond tegenover de door Frederik van Eeden gestichte kolonie Walden.

In 1928 is aan de achtergevel (tuin- of zuidzijde) een rechthoekige serre tegen het middendeel (met topgevel) van het woonhuis vervangen door een segmentboogvormige erker, met vierdelig venster. Voor het overige is het woonhuis nauwelijks gewijzigd.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De sober uitgevoerde villa is opgetrokken op rechthoekig grondplan, met een kleine bakstenen uitbouw aan de westkant en in het verlengde van deze uitbouw een langgerekte houten (horizontale rabatdelen) schuur. Het bakstenen woonhuis bestaat deels voor het andere deel uit één uit één bouwlaag met middenrisalieten aan de voor- en achtergevel van twee bouwlagen onder kruisende zadeldaken. Deze twee delen kruisen elkaar binnen de rechthoekige plattegrond en hebben elk twee topgevels. De muren zijn opgetrokken in rode baksteen, in sommige muurvlakken witgepleisterd. De baksteen is gemetseld in kruisverband en staat op een trasraam. De muren hebben het oorspronkelijke rode voegwerk. De bakstenen uitbouw met houten schuur bestaat uit één bouwlaag onder een zadeldak. Alle dakvlakken van de gebouwdelen zijn gedekt met dezelfde orangerode Hollandse dakpan. Het woonhuis heeft een houten bakgoot, de uitbouw heeft een moderne halfronde goot. De voorgevel (noordgevel) van het woonhuis heeft in het midden de topgevel (met vrijwel twee bouwlagen). Op de begane grond van dit geveldeel bevindt zich een T-vormig raam met roedenverdeling en paneelluiken; daarboven op de verdieping een tweelicht met roedenverdeling, links hiervan een klein rechthoekig 4-ruits raam, rechts iets hoger een klein rechthoekig raam en hierboven een gevelsteen met het jaartal 1899. In de topgevel een klein 4-ruits raam. Links van de topgevel een terugspringend witgepleisterd gevelgedeelte met op de begane grond een dubbele meerruits deur met aan weerszijden blinden. Rechts van de topgevel loopt de gevel op de begane grond door. Hier bevindt zich de voordeur met licht getoogd 9-ruits raam. Links van de deur, op de overgang met de topgevel, een rechthoekig drieruits raam met verticale roeden. Iets links boven de deur een gevelsteen met de naam van het huis en de afbeelding van een merel. Rechts van de deur een semi-octagonale uitbouwde toren, die een wenteltrap beat, onder een plat dak. De uitbouw loopt door tot boven de dakgoot. In de muurvlakken zijn enkele rechthoekige vensters, op de begane grond voorzien van diefijzers. De lage uitbouw heeft links hoog geplaatst een klein vierkant raam met diefijzers en rechts een tweelicht met een roedenverdeling en aan weerszijden een paneelluik. De houten schuur heeft vrijwel in het midden een kleine uitbouw met deur, links van deze uitbouw een 9-ruits raam en een deur en rechts een 4-ruits raam.

De achtergevel (tuin- of zuidgevel) van het woonhuis heeft in het midden de topgevel uit twee bouwlagen. De begane grond van dit geveldeel bevat de eerder genoemde segmentboogvormige erker. De verdieping heeft een grote spitsboogvormige gevelopening met loggia. De dichte balustrade is van liggend hout gemaakt. Het achterliggende muurvlak is wit gepleisterd en heeft een dubbele deur met een roedenverdeling en aan weerszijden blinden. In de top zit een 6-ruits raam met aan één zijde een blinde. De zijvlakken van de loggia hebben elk een rechthoekig roedenloos raam. Aan weerszijden van dit middengedeelte springt de gevel iets naar binnen en is wit gepleisterd. Beide geveldelen zijn voorzien van een dubbele deur met een roedenverdeling en blinden aan weerszijden. De stenen uitbouw(links) heeft een 6-ruits raam met paneelluik. De houten schuur heeft van links naar rechts een tweelicht met een roedenverdeling en paneelluiken, een deur met in het bovendeel een vast roedenraam, een tweelicht met een roedenverdeling en aan weerszijden paneelluiken en een "verborgen" deur.

De linker zijgevel (oostgevel) van de villa is een topgevel met op de begane grond een rechts uit het midden geplaatst stolpraam met horizontale roeden en paneelluiken. In de top van de gevel een uitspringende houten erker (hordijs) met overstekend lessenaarsdak, rode Hollandse pannen en gedragen door 4 uitkragende balken. De hordijs heeft in het midden een stolpraam met aan elke kant een smal raam met horizontale roeden. De zijvlakken van de hordijs hebben dezelfde smalle ramen met horizontale roeden als aan de voorzijde. Aan weerszijden van de hordijs een 6-ruits raam en erboven een klein raam.

De rechter zijgevel (westgevel) van de villa heeft een topgevel. Links op de begane grond de aansluiting met de uitbouw en rechts een ondiepe uitbouw met rechthoekig raam voorzien van een paneelluik. In het midden loopt een hoog opgetrokken schoorsteen voor de gevel. Links van deze schoorsteen in de topgevel een 6-ruits raam (3x2) en rechts een tweelicht met horizontale roeden. De topgevel van de houten schuur heeft windveren met een accolade motief en onder de top 2 kleine ruitvormige ramen. De kozijnen, de blinden, de randen van de paneelluiken en de rabatdelen zijn groen geverfd. De ramen, de deuren van het woonhuis, de windveren en de velden van de paneelluiken zijn wit. Tussen de rabatdelen zijn witte lijnen getrokken.

Het INTERIEUR is vrijwel geheel in oorspronkelijke structuur en detaillering bewaard gebleven en bevat onder meer betimmeringen, een schouw (woonkamer) en natuurstenen vloeren.

Waardering

Villa De Maerle met bijbehorend interieur is van algemeen belang wegens cultuur- en architectuurhistorische waarde als een karakteristiek op inheemse bouwtradities geïnspireerd voorbeeld van sobere landhuisarchitectuur en wegens de oorspronkelijke relatie met de door Frederik van Eeden gestichte idealistische kolonie Walden. Tevens is de villa van belang binnen het oeuvre van W.C. Bauer, medestichter van de kolonie.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis